

ואין מגיד ליי | הרה"ג רבי דוד מגיד, הליטאי שזכה לקרבה טמירה אצל כ"ק בעל היבית ישראל זצ"ל, שובר שתיקה בת ארבעים שנה

קרבת הפנימה, והי"ד סגור בבית השטח

אהבת עולם

זה קרה פתאום. בחור צעיר ליטאי ואמריקני נקרא באחת אל חדר הקודש ברחוב רלב"ח בירושלים, והופך למקורב הגדול ביותר של הרבי | הוא זוכה להדרכה צמודה, נאמני הרבי הקרובים מוצמדים אליו, סימני חיבה וקרבה מופלגים מורעפים עליו בפומבי והוא נקרא אל הקודש פנימה כמה פעמים ביום | ואף אחד לא ידע למה | הקרובים לא העזו לתהות, החסידים לא העזו לשאול ואפילו הנער בעצמו לא ידע במה זכה | ארבעים שנה אחרי פטירתו של הרבי ששינה את חייו, פותח הגאון רבי דוד מגיד את סגור ליבו לראשונה וחושף צוהר לעולם הטמיר בקודש פנימה. | בלעדי

ירוחם יצחק לנדסמן
צילום: משה וקנין וארכיון משפחה

אתו יום ראשון, ב' באדר תשל"ז, היה מר ונמהר. מר בשל הבשורה האיומה על מטייתו של הביט ישראל מנה, שאיש לא חפץ לחשוב כיצד תיראה היחודות החרדית ללא הנהגתו השממית, המלאה, ונמהר על שחל התרחש בפתע, רק יום קודש והמסרמה הידיעה שהרב, 'נכור מלחמה', נפל למשכב ולא שב אל תפילת מוסף של 'שבת שקלים', וכבר למחרת בבוקר יום ראשון ב' באדר תשל"ז הוא עלה במסדה השמימית.

מתי מעט, המקורבים שמקורבים ידעו גם קודם כי הרבי לא חש במיטבו, אבל עבור הרבים, אלו שעמדו האש שבע בירושלים היו בשבילם העמוד שלפני המכתה, זה שלאורו הלכו ובנו את חייהם - אלו היו הפתעה והולם מוחלטים. ובשעה שטנו את הרבי מגור בקברו אשר כרו לו במערה שבחר הויתם, נשמעה ברמה התיממה של רבבות החסידים שעמדו שמונים ולבס בל עינם, רובם ככולם בטוחים היו שמהר השמש לא תורח עוד. עבור אלו שהסתופפו בצלו של הארי, ידאו ממנו ואחריו, זו לא הייתה מליצה, בין המוני חיילי צבאו של הרבי הביט ישראל נראו רבים מאוד שאינם מבני החסידות אבל קשה עליהם שרירות של הרבי לא פחות מזקני החסידים ופרוניהם. לבושים שונת, שפתם אף היא לא מכלה משנים חסידים גוראים, אבל האבל נזכר על מרשם ודמעות על לחיים. אלו היו המוני בני ישיבות שונות, חלק מהם כבר נישאו ונחשבו כבעלי בתים שבושם בגיו על אדני הנורה וההלכה ורוב ידעם למה לצפות מן הדורות הבאים, את יהדותם, את העובדה שלא עזבו מוסד אבות ותורת אמונתם בתקופות שבתן ידע עולם הייחוד החרדי את שהוא חזות היום, הם חייבים לרבי הביט ישראל מגור יו"ר.

"לערנען, דאווענען, זייהן א' יוד"

דומה שאין עוד רבי שחי כל כך בקרב חסידיו, והוא קמנדו האש הוולג לפרץ המחנה גם ארבעים שנים אחרי ההסתלקות, כמו הרבי הביט ישראל. זו תנועה שאין לה את זרע, מולידים לחסיד מן השורה את הביט ישראל וסיר זיק שחיות נצח בעיניו, ואם הוא בן אותו הדור, אזי נשמע ממנו פיוטיים חיים וקיימים מן הרב, ורובם

בסדר קדושים, כיון פונת האמרי אמת מגור עם בני הביט ישראל יו"ר

ככולם קרעים, ממקרים, דוק של מסתורין שזר בהם, והם מעוררים שלא לבזבז את חומן ולהתרחק כמסתורין קשת ממה שאין רוח טורה טורה עליו. ובלשון שהייתה שגורה על פיה, "לערנען, און דאווענען, און זייהן א' יוד" (ללמוד, להתפלל, ולהיות 'יהודי').

אין מי שמתחייב להבין ולהקפיד את דמות הנפילים הזו שעליה כבר הפליגו בביטויים מרעיושים עוד במליון שלפני מלחמת העולם השנייה. "אם היה האביר הזה אצל השרף מקוצק, גם שם היה נחשב מאוד", היו אומרים עליו עוד בהיותו צורב צעיר, כבר אז החל בפעולות לשמר את תנועה מאז עלה על כס הנהגה בשנת תש"ח לאחר פטירת אביו האמרי אמת ועד להסתלקותו כעבור כמעט שלושים שנה, נתן את עיניו ולבו לצעירי הצאן, גם בתוך גור וזם הרבה מעבר לה.

מן העולם של הרק' רבי אהרן מבעלזא מנחוג' הדור, וכל העם ענו אחריו 'מקודש, מקודש'. ההערצה של גדולי אותו הדור אל הרבי הביט ישראל הייתה רבה ועצומה והתעקשה מכל המגורים של שימור התורה והמוצות. מן החזון איש אמר ביטוי, שמפתחות החינוך של הדור הבא נתונים בידי של הרבי מגור, והאמרי חיים מיינצ'ן הפטיר אחריו שהענין רבי מטייל בשמים כבתוך שלו... כמו ומטיל העומד בראש צבא המורכב

"הרבי היה עבורי כאבא ממש", הוא משחזר, "הקפיד להיות מעורב בכל פרט מחיי. הזמני לאכול על שולחנו בימות החול כבשבת. הביט ישראל לי את הארוחות ועקב לראות שאני אכן סועד את לבי. זה היה ממש מעשה אב לבנו"

תקופות זמניות, בעצם הבעה והמחשבה

הרב רבי משה מנחם מברסלב

סוד חלומה הגמ, רבי ב'שקיד' מחובות ירושלים לצדו המאבקין הדינה רבי תימא שיק יוד

בליבת סמטותיו, כיוון עם אור מסתורין

מגור את הירידות, עולמות הרוח הירא'י רבים יציר

**"הרבי בהנהגתו
היה השתקפות
של רצון הבורא
בעולמו. מה הוא
מדרכו להיטיב
עם הבריות אף
הרבי כן, חפץ
להיטיב ברוחניות
ובגשמיות,
ואני חשתי
זאת בעליל"**

לשקם את העולם הישן. הבית 'ישראל' בשנות אברכותו, בנסיעה עם אביו 'האמרי אמת' ז"ל

כדי להבין שפלא מעולם נסתר יש כאן. תעלומה ואין קורא לה.

עולמות רוחניים נשגבים, לא היה אחד שסיפור קירובו דמה לסיפור קירובו הנדיר, המופלא של הבחור דוד מגיד.

שלום לרחוק ולקרוב

תגידו לחסיד גור מהימים ההם את השם דוד מגיד ותקבלו מיד מבט ותנועת יד, שכל מי שמבין משהו במבטים ותנועות יד של חסידים ותיקים, יידע לשייך אותם לעולמות טמירים.

אף אחד לא הבין. אף אחד לא מבין ובכל זאת כולם יודעים כי את דוד מגיד, והיום כבר הגאון רבי דוד מגיד מחשובי הר'מים בעיר התורה לייקווד, קירב הבית ישראל יותר מכל מקורב אחר. יהיו שיאמרו כבן ממש.

אנשי הבית, שהרבי סמך עליהם ונתן בידם משימות אישיות וסודיות, ניסו להבין, להסיר את הלוט מהתעלומה שליוותה אותם במשך כמה שנים: בחור אמריקני שלמד בישיבה ליטאית והרבי כה קירבו וכיבדו וממש יצא מגדרו אליו. בחור צעיר, שכמוהו לכאורה היו עוד רבים, זוכה לקירוב כזה שהשפיע באופן ממש על סדר יומו של הרבי. עד היום אין מי שמתיימר להבין, אין גם מי שמנסה.

במשך שנים שמר רבי דוד על פה סגור. הוא לא חשף בציבור סודות מהחדר. מה שעבר עליו בקודש פנימה, נשאר בינו לבין הרבי. למען האמת גם עכשיו כשהוא מסכים לדבר עם 'משפחה', הוא עושה את זה במשורה, כחושף טפח ומגלה טפחיים. כשאנחנו תוהים באוזניו לפשרה של הקרבה ההיא, הוא משיב על שאלותינו בענוות חן ומסביר כי גם הוא עצמו אינו יודע על מה ולמה זכה. הוא יכול רק לשתף אותנו במעט מזיכרונותיו, ודי בהם

מבט טמיר. יוצא מרכבו. נראה: המשב"ק רבי חנינא שייף ז"ל

באותם ימים של ראשית שנות הלמ"ד בירושלים, למד רבי דוד ביישיבת בריסק בירושלים. כמוהו עוד אינספור בחורים שלמדו בישיבות שונות בארץ הקודש וקיבלו מסרים מהרבי מגור שמצודתו הייתה פרוסה על פני כל הישיבות החרדיות בארץ לשמרם מפני היצר הרע.

כדי שניבין מעט את גודל הפלא עלינו להקדים ולשרטט קווים קצרים ועיקריים למערכת הקירוב המסועפת שכונן ה'בית ישראל' בימיו. אין הכוונה לקירוב רחוקים מחללי שבתות ואוכלי טרפות, כי אם קירוב בחורים שומרי מצוות תלמידי ישיבות. ה'בית ישראל' ידע שאמות הבניין של הדורות הבאים הן הקדושה, הטהרה והפרישות מן החטא של הצעירים, והוא בנה מערכת שתביא אליו כל בחור וטוב. די יהיה במאור פנים או בנזיפה של פעם אחת שיעטפו את הבחור בחומר כזה כדי שלעולם לא ירשה לעצמו לרעות בשדה זה.

זו היתה מערכה שאותה ניהל הרבי עצמו. הוא הכה שורשים בכל מקום בארץ ובחו"ל שבו התגוררו בחורי ישראל ומנע מהם לטעום טעם חטא. רבים רבים זכו ממנו לקרבה יתירה ובהם התפרסמו הגאונים הצעירים רבי שילה רפאל זצ"ל ורבי מרדכי חברוני זצ"ל שלימים נפטרו בצעירותם וכך עוד רבים אחרים.

דברים פלאיים התחוללו אף ב'שפאצ'רען', בעת שהיה ה'בית ישראל' מטייל בצעדים זריזים ברחבי ירושלים ויודע כל אשר מתחולל בכל מוסד חינוכי.

איש לא ידע
את פשר היחס
שהעניק הרבי
לפלוני או
ההתעלמות
מאברך אלמוני.
אבל שלהבת
של אמונה בערה
בלבבות, שלכל
דבר יש חשבון
מדוקדק עד דק

אש בוערת ברלב"ח. בעיקר חרזה. נראה רבה של קוממיות
הער"ב מנדלזון זצ"ל

קדושת הגוף והנשמה ולעשיית רצון השם. 'להיות יהודי'.

בכלל היה מרבה לדרבן ולעודד להשכים קום. "מתי קמת היום בבוקר?" שאל פעם אברך משי, והתשובה הייתה שבחמש בבוקר. הרבי לא היה מרוצה. "אני כבר זקן וחולה", סנט בו, "איך ייתכן שקמתי לפניך?!"

לצד כל אלו היה גם הסבר פשוט לחלוקת התה ולהזמנה אל הקידושים והסעודות: הרבי ביקש לקיים את מצוות הכנסת אורחים. חסידים מספרים כי פעם הפטיר ואמר שאת כל מה שיש לו בביתו הוא מפקיר. וכשינסה מישהו לערער על היותו מגיש בעצמו סעודה לאורח ענה לו בכאב: "מצווה אחת יש לי ואותה תבקש ליטול ממני?"

תורה בטרהרה

ובעיצומם של אותם ימים שבהם בערה האש בירושלים, הגיע הבחור דוד מגיד ללמוד בירושלים. ולצעיר האמריקני מכר ומודע אשר לא ידענו את שמו, ובלייל שבת אחת הוא נשלח לחברו דוד, לקרוא לחברו דוד. את השליחות הזו מסר לו בחור צעיר אחר, מהיושבים ראשונה במלכות בית גור, שגם ארבעים שנה אחרי נזכר בערגה באותה שליחות שפתחה פרק נסתר וטמיר בספר דברי הימים בגור.

דוד נקרא ונענה והגיע אל הרבי בקודש פנימה. אף אחד מהמעורבים והמקורבים שעימם שוחחנו לא זכר את השעה או את היום המדויקים, אבל כולם זוכרים איך בבת אחת זה קרה. בבת אחת זכה הצעיר הליטאי בכמויות כאלו של תשומת לב חיבה, דאגה כנה וקרבה רצופה, כך שלא היה מ' שלא שם לב. כל אלו לא התהוו בשלבים ובמשך

בכל בית כנסת, בכל בית עסק ששומרי תורה ומצוות מתהלכים בו ובעצם בכל בית.

חדרו של הרבי ה'בית ישראל' וחדר ההמתנה בבית המדרש הגדול בגור היה אז צומת העורקים הראשי של היהדות החרדית בארץ ישראל. זו הייתה מערכת של קירובים והרחקות: מילים חריפות שיצאו מפי הרבי במשפטים קצרים או תגובה של פה חתום, לעומת חיוך לבבי ומילה מחזקת שקיבל באותה נשימה כמעט בחור או אברך. איש לא ידע את פשר היחס שהעניק הרבי לפלוני או ההתעלמות מאברך אלמוני. אבל שלהבת של אמונה בערה בלבבות, שלכל דבר יש חשבון מדוקדק עד דק.

בעוד ירושלים רבתי עם שקועה באפולולית של לילה והעולם הגדול גם את שנתו היה בית המדרש בגור שוקק חיים. האשמורת האחרונה של הלילה הייתה הייתה זמן השיא של פעילות ה'בית ישראל' ה'בית ישראל', הארי החי ולהקת גוריו. מדי פעם ניגש נער או אברך צעיר ולחש על אוזנו של אחד הלומדים שהרבי קורא לו 'פנימה'. למעלה חילק ה'בית ישראל' כוסות תה רותח וזירז את הלוגמים לסיים ולשוב ללמוד. בינתיים התבונן בפניהם והפטיר לעבר כל אחד משפטים קצרים וחדים, לעתים מייסרים, שלימדו שהרבי מרגיש כל נפש ויודע מה עובר עליה ולמה ניתן לצפות ממנה. שעת התה הזו הפכה עולמות ובנתה נפשות. "הרבי ידע שרק על ידי עקרונות ברזל של קדושה, טהרה ופרישות יוכל לכוון את הדור הבא שימשיך את העם היהודי בדרך התורה", מציינים כל אלו שבאו במחיצתו.

ארבעים שנה חלפו, והמשפטים הקצרים שהשמיע ה'בית ישראל' לבחורים, משמשים עד היום חומר בערה שאינו מתכלה לשמירה על

להיות יהודי. עם חסידיו בשופת חמץ

במשך שנים שמר
רבי דוד על פה
סגור. הוא לא חשף
בציבור סודות
מהחדר. מה שעבר
עליו בקודש פנימה,
נשאר בינו לבין
הרבי. למען האמת
גם עכשיו כשהוא
מסכים לדבר,
הוא עושה את זה

קאים ארעמיה דרביה. בעצירתו בפולין

בבחינת 'זקן מלא רחמים'. היו אכן ברבי שתי תכונות מנוגדות: יראה ואהבה. הכל יראו ממנו אבל אהבו כל לב ובכל נפש. לכל מקום שאמור היה הרבי להגיע מיהרו במרוצה, טרחו בכל מיני טרחות כדי לראותו אפילו לרגע, ועם זאת כשכבר עמדו לפניו נרתעו לאחור באימה, יראה עילאה. צעירים וישישים, תלמידי חכמים, חסידים ויהודים 'פשוטים' – היראה מול הרבי ה'בית ישראל' הביאה את כולם להיות כבעלי ערך שווה בסמוך לו, ככוכבים לפני השמש".

מעשה אב לבנו

כשהוא מתאר בפעם הראשונה את יחסו הנדיר של ה'בית ישראל' אליו, גם הוא נשאר חסר מילים. ארבעים שנים חלפו, ואף שאמרו חז"ל "אין אדם עומד על דעת רבו אלא אחרי ארבעים שנה", ייוותר הקירוב הנדיר הזה של רבי דוד על ידי הרבי, חידה סתומה.

"הרבי היה עבורי כאבא ממש", הוא משחזר, "הקפיד להיות מעורב בכל פרט מחיי. הזמיני לאכול על שולחנו בימות החול כבשבת. ה'בית ישראל' עצמו הגיש לי את הארוחות ועקב לראות שאני אכן סועד את לבי. זה היה ממש מעשה אב לבנו. הרבי בהנהגתו היה השתקפות של רצון הבורא בעולמו. מה הוא מדרכו להיטיב עם הבריות אף הרבי כן, חפץ להיטיב ברוחניות ובגשמיות, ואני חשתי זאת בעליל".

כשהקים את ביתו בארץ ישראל המשיך להיות מוזמן אל הקודש פנימה: "הרבי ישב והתעניין אם כבר יש ברשותי תפילין 'רבנו תם' כפי שנהוג ברוב עדות החסידים, שבחורים אינם מניחים תפילין של רבנו תם כי אם לאחר הנישואין. משהשבת בשלילה קם בבת אחת ממקומו, כדרכו להתרומם

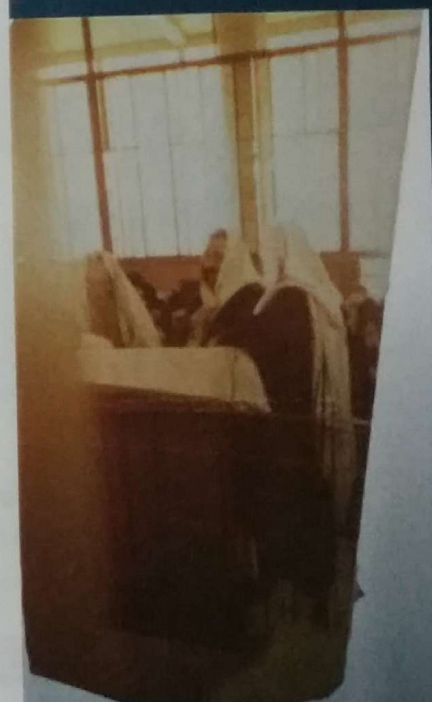
הזמן – ה'בית ישראל' החל במסכת המסתורית הזו מיד. כבר מאותה קריאה ראשונה לא זזה ידו של הבחור מתחת ידו של הרבי.

מאז היה דוד הצעיר נקרא אל המלך ללא הרף, לפעמים כמה פעמים ביום. בימי חול, בשבתות ובמועדים. לפני שחרית ואחרי שחרית ולפעמים עוד מספר פעמים במהלך היום.

ותשומת הלב הזה לא נשארה בארבע אמות של הקבינט הקדוש. גם בשולחנות השבת, ה'טישן', ידעו המקורבים להבחין, איך מיד כשהרבי נכנס הוא מעיף מבט של חלקיק השנייה לעבר הפינה שבה קבע את מקומו של הבחור דוד מגיד, לוודא שהוא אכן נמצא, שאכן הגיע.

הכל ידעו שסוד מסתתר בקרבה המופלאה הזו. הרבי צועד עם הבחור הזה בנתיב שלא ידעו עיט. ה'בית ישראל' לא הסתפק בקירוב שלו עצמו ומינה שניים מן הנפילים שבאנשי החינוך המובהקים שהיו מאישי סודו, ללוות את הבחור שהיה לבנו ולדאוג לכל צרכיו הרוחניים והגשמיים. האחד מהם, החסיד המפורסם רבי אברהם יוסף אירנשטיין, היה אחראי להדריכו בנתיבות החסידות הטהורה, והשני, הגאון רבי יצחק מאיר קנובלוביץ' זצ"ל, מגדולי תלמידי החכמים של גור באותם ימים, מונה לעמוד איתו בקשר תורני. "זה היה בולט ומעורר ענין שהרבי הצמיד לו את ר' איטשה מאיר קנובלוביץ', "אומר ל'משפחה' אחד מהמקורבים ל'בית ישראל' באותם הימים, "ההסבר שלנו, צעירי החסידים היה שהרבי ביקש ללמד את הצעיר הליטאי איך ללמוד תורה בטהרה. ר' איטשה מאיר היה סמל ודוגמה לתלמיד חכם עצום שיראתו קודמת לחכמתו, ואנחנו חשבנו שהרבי רוצה שדוד ילמד ממנו איך צריך ללמוד".

"הרבי היה מלך ורצונו של מלך הוא להיטיב לעמו", מסביר רבי דוד מזווית ראייה רוחנית, "אני ראיתי אצלו את הרצון להיטיב, להעניק,

יראת רוממות שלא תישכח. בתפילה בבית מדרשו

הבחורים מתוך
הישיבות הכלליות
הגיעו אל ה'בית
ישראל' בשיטת
'חבר מביא חבר'.
לרוב הוא הכיר
אותם עוד לפני
שהם הכירו
אותו. שמעו
לפתע על הרבי
הגדול והמפורסם
שמתעניין בהם.
הם באו לפגוש
בו מתוך סקרנות,
והוא טבל את
נשמתם בנהר דינור
על ידי מבט אחד

רמזים עלומים. עם החסידים, בתקופה האחרונה
לחיינו בעלמא הדין

אט, כמלמד מסור שחש שליחות שתלמידו יבין את
הקושיה והתירון ותלמודו יהיה בידו.
גם בחלוקת 'שיריים' בטיש היה לרבי דוד יחס
של קרוב משפחה מדרגה ראשונה. בודדים קיבלו
מהרבי עצמו 'שיריים' וגם מי שקיבל, היה תמיד
מקבל אחרי שכל בני משפחתו של הרבי קיבלו.
אבל בתקופת הקירוב הפלאית הזו השתנה הסדר.
לפעמים היה הרבי הבית ישראל מחלק שיריים
לאחיו הקדושים ה'לב שמחה' ו'הפני מנחם',
לאחיינו כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א ומיד לבחור
הליטאי-אמריקני דוד מגיד בן הכמעט עשרים.
במושגים של חסידות גור לא היה לתופעה הזו
תקדים וגם לא משהו דומה ששב על עצמו.
למי שלא חי בתוך היררה הרוחת של גור
באותם ימים קשה להסביר את עוצם התעלומה.
ה'בית ישראל' היה מחלק למקורבים מהשייכות
השונות משימות קירוב לבחורים אחרים נוספים
מחבריהם. אבל לבחור דוד מגיד הוא לא נתן
שליחויות. היה נראה שהוא-הוא המטרה.
בעיני כל המספרים, רבי דוד מגיד הוא זיגסה
לכך שאת ה'בית ישראל' לא ניתן היה לרדג.
הנהגתו אלוקית הייתה מעולפת ספירין ומסתורין.

אהבת עולם

בשיחות עם תלמידים ומקורבים מאותם ימים
הם מבקשים לציין שלעולם לא נבין את קושי
העניין של הקירובים, לא של כלל החסידים
ובוודאי לא של רבי דוד מגיד. היה בחור אחד דוד
של אותן שנים, בן עלייה משכמו ומעלה, חלוץ
חכם, נקי דעת, אבל הרבי מעולם לא קרא לו לרדג.

תמיד בתנועה זריזה אחת כמלך בגדור. הוא ניגש
לארון בחדרו והוציא זוג תפילין של רבנו תם תוך
שהוא מגיש לי זאת בחיבה גלויה ומציין: 'זה עבורך
ותגיד בלי נדר'. (כוונתו הייתה לכך שמי שנוהג
במנהג טוב שלוש פעמים הרי זה כנדר, ואם הוא
ידלג על הנחה אחת יכול להיחשב כאי קיום נדר).
"מדי פעם היה הרבי מתעניין אצלי 'יש לך
בכיסך די ממון?' אם גילה שאני נצרך למעות היה
מעניק לי מיד. ממש כאב רחום שלא מוצא לו מנוח
כשלבנו אהובו חסר משהו".

גם בתוך המסתורין הזה, בקשר העז והפלאי
אל הבחור דוד מגיד, היו סיפורים נוספים בבחינת
'הסתרה שבתוך ההסתרה': "בשנה האחרונה
לבחרותי שלח לי רמזים שונים שאגש לבקש ממנו
להיות על שולחנו בליל הסדר. אך אני לא נרמזתי
ולא זכיתי".

לשנה האחרת כבר היה רבי דוד נשוי ואז בא
לבקש להיות בעריכת פסחו של הרבי, אך ה'בית
ישראל' השיב לו בנימה של גערה אוהבת ובמטבע
לשון המדרש: "כשרציתי לא רצית עכשיו כשאתה
רוצה..."

אחת מן הפלאות במסכת הקירוב הבלתי נתפסת
שלה זכה הבחור דוד מגיד הייתה השעות הרבות
שבהן היה בקודש פנימה ביחידות. הרבי היה חוזר
עמו את דברי התורה שאמר וכתב. דווקא עמו כי
חשוב היה לו שהנער ידע את הדברים:

"מדי שבוע לאחר תפילת ערבית של מוצאי שבת
היה הרבי ה'בית ישראל' קורא לי לחדרו ושואל
אותי אם הבנתי את הדברים ב'שמי'ס', בשיחה
שאמר בעת ה'טיש'. כשלא הבנתי, או כשחלק מתוך
הדברים לא היו נהירים לי, היה יושב ומסביר לי אט

הסתרה שבתוך ההסתרה. עם אביו
ה'אמרי אמת' זי"ע בפולין

"מדי פעם היה
הרבי מתעניין אצלו
יש לך בכיסך די
ממון? אם גילה
שאני נצרך למעות
היה מעניק לי
מיד. ממש כאב
רחום שלא מוצא
לו מנוח כשלבנו
אהובו חסר משהו"

כבוד אלוקים הסתר דבר. ברחובות ירושלים
עם המשב"ק רבי חנינא שייך ז"ל

סיפר אחד מאדמו"רי ירושלים, שכשהיה אברך
צעיר חלתה זוגתו בחולי מסוכן והרופאים דרשו
לנתחה אולי יעלה בידם להאריך את חייה במעט.
אביו של האדמו"ר שכיהן אז באדמו"רות וגם היה
מגדולי מורי ההוראה בעיר המקדש הורה לו לגשת
אל הרבי מגור לשאול אותו על דבר הניתוח וכאשר
הוא יאמר כן יעשו.

הוא נכנס אל הקודש פנימה, ה'בית ישראל'
הקשיב לו ברגע, ואז השיב לו בשלוש תנועות
אצבע וקולו לא נשמע. תנועת אצבע אחת הייתה
סימון 'לא', לאמור שלא יבצעו את הניתוח, תנועה
נוספת הייתה באצבע על פיו של הרבי, להזהירו
שישתוק מעתה ולא יפרסם את שעומד להתרחש,
והתנועה השלישית באותה האצבע סימנה לו
ללכת, לעזוב את החדר, לתת לבא בתור להיכנס
לפרוק את מועקתו...

וההמשך פשוט עד מאוד. הניתוח לא נערך
למרות מחאות הרופאים ואזהרותיהם, והאישה הזו
חיה עד היום הזה לאורך ימים ושנות חיים.

הרבי אף דרש שתיקה מסובביו שלא ידברו
ויספרו עליו. 'כבוד אלוקים הסתר דבר'. גם את
צומותיו וסיגופיו ערך בסתר. היו 'משמשים'
שממונים להכניס מגש ועליו ארוחה, ואחרים
שתפקידם להוציא את האוכל בשלמות כעבור זמן
ולמסור אותו לאחרים, ואלה לא ידעו על אלה...

ולמרות כל אלו מתוך ענווה וביטול עצומים
לאבותיו הקדושים התבטא פעם הרבי ביטוי נדיר
כשאמר: "איני יודע היכן אמצא קבר כה עמוק
לקבור את עצמי מפני הבושה מול אבותי, אבל
הפקרתי את עצמי עבור כלל ישראל..."

או ל'קידוש'. הוא כאב מאוד וראה בזה התרחקות
מכוונת. קיבל את הדבר באהבה וניסה לפשפש
במעשיו תמיד.

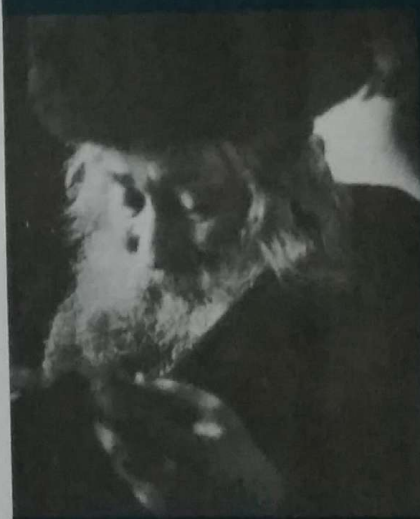
בדרך כלל חתנים היו נקראים לקידוש בשבת
ה'אופרוף', אבל אותו בחור גם בהיותו חתן לא
נקרא. או אז פרץ בבכי שלא נפסק. בכי של
כיסופים אל הקודש.

סיפרו ל'בית ישראל' על בכיו והרבי הזדעזע עד
מאוד. לא מסוגל היה בכלל לראות בבכיו של יהודי,
במצב כזה היה לבו נכמר.

"אבל הוא לא נזקק לכל אלו", הסביר ה'בית
ישראל' בפעם הראשונה פיסה אחת משיקוליו
הבלתי נתפסים.

"מה שאומר לנו", מטעים בן שיחנו, "שלעולם
לא נבין, לא את הקירוב המופלג של רבי דוד
מגיד, ולא את ההתעלמות המכוונת מאותו חתן
שהיום מפאר את כותל המזרח של אנשי החינוך
בחסידות גור. רק דבר אחד כן ברור לנו: הרבי אהב
את שניהם אהבת נפש וראה את צורכי נשמתם.
כך בנוגע לכולם. לבו הכיל את כולם, והוא התהלך
עם כל אחד לפי אשר הוא נזקק. במבחן התוצאה
ברור לנו שאלפי בחורים נותרו ביהדותם השלמה
בזכותו. בזכות קירוב או דווקא אי קירוב, גערה או
מילה חביבה".

בכלל הייתה הנהגתו של ה'בית ישראל' מיוסדת
על שתיקה ועל מסתורין. 'ה'בית ישראל' היה
שתקן, מספר לנו רבי דוד מגיד שזכה דווקא
לשיחות רבות... "אחיו, הרבי ה'לב שמחה', כינה
אותו 'אשׁוואגדיגער רבי' (=רבי שתקן) ולא בכדי".
ורבי דוד שאנחנו מבקשים לשמוע ממנו על
מה שאירע עימו בקודש פנימה, ממחר להסיט את
השיחה ולספר דווקא על אחרים.

מעשה אבות. כ"ק מרן האמרי אמת ז"ע

בעוד ירושלים
רבתי עם שקועה
באפלולית של
לילה והעולם
הגדול נם את
שנתו היה בית
המדרש בגור שוקק
חיים. האשמורת
האחרונה של
הלילה הייתה שיא
הפעילות של ה'בית
ישראל', הארי
החי ולהקת גוריו

אהבה ויראה בכפיפה אחת. עם חסידים בעת שמחה

נציין לבסוף סיפור שמספר לנו רבי דוד שיש בו כמה מאפיינים שהיו בדמותו הכבירה והנדידה של הרבי ה'בית ישראל' שכאמור תקיפות ורחימאיות שכנו אצלו גם יחד:

שני חברים מחסידי גור שעברו יחד את השואה האיומה נפרדו דרכיהם לאחר המלחמה. האחד נותר ביהדותו וחסידותו, הקים את ביתו והתגורר בארץ ישראל כשהוא מגיע אל הרבי ה'בית ישראל' בכל הזדמנות. אצל חברו לעומתו השפיעו הסבל והשכול והחלישו את אמונתו והוא פרק מעליו עול מלכות שמים. התגורר בלונדון הבירה, שלח ידו בעסקים והתעשר מאוד. הוא ניתק כל קשר עם העבר ורק עם אותו חבר נותר בקשר קרוב. ויהי היום, הגביר מלונדון בא לביקור בארץ ישראל עבור עניינים שונים. הוא נפגש עם חברו הטוב, וזה הציע לו לבוא ולהיכנס אל הרבי ה'בית ישראל'. "אני הרי 'גוי' גמור", השיב במרירות, "הרבי לא יקבלני". אבל החבר החסיד סירב לוותר. הוא ידע שמפגש כזה, גם אם יאריך רגע אחד, יחולל פלאים. "הרבי לא נבהל מגויים כמוך", הבטיח לו. "מה יוכל להיות? ניכנס יחד".

לבסוף השתכנע העשיה, הניח כיפה לראשו והמתין בתור כשאיבריו דא לדא מנקשין פפחה. אבל המפגש היה מאכזב מבחינתו. הרבי לחץ את ידו ותו לא. הוא הביע את אכזבתו באוזני חברו וטען בלהט: "אני ניצל שואה, צאצא לחסידים, בעצמי הייתי בחור גוראי. הרבי יודע כל זאת ונותר אותי בלחיצת יד".

אמר והבטיח שלא יבוא עוד. אבל רבות מחשבות בלב איש. לפני ש

יראה עילאה

למערכת הקירוב של הרבי ה'בית ישראל' שבה פעל כה רבות בגלוי ובסתה, היו 'מוסדות' קבועים. הבולטים שבהם היו ה'קידוש', ה'תה', וה'שפאצ'רען'.

לקידושים וסעודות שבת היו מוזמנים חסידים נסתרים שהכל קינאו בהם קנאת סופרים. ל'בית ישראל' היה שיקול דעת שבדרך כלל לא עמדו על סודו. רק לעתים נפתח צוה. בדרך כלל היה נהנה כשבאו לבקש ממנו להכניס משהו אחר אל הקידוש. עודד עין טובה כלפי חברים וכלפי הזולת בכלל. פעם השיב בשלילה כשאמרו לו על אברך ממקורביו שהמתין בחוץ בעת קידוש של יום השבת וביקש להיכנס. משהו נוסף פנה וביקש עבורו. הרבי שוב השיב שהיום הוא לא ייכנס. רק לקראת הסוף קרא לו ואמר: "רציתי ללמדך שאין דבר בעולם שלא ניתן לשנות. הנה אמרתי ברורות שהיום לא תיכנס וחזרתי בי". זו הייתה נגיעה בעולם התשובה בדרך של רמז חי.

אבל בדרך כלל נותרו הקירובים וההרחקות וסודם חתומים וגנוזים בנשמתו העצומה והכוללת של הרבי, רזין דרזין, ואיש לא ידעם.

אגב, באוצרותיו של רבי דוד מגיד סיפורי השכל רבים שמנפצים את המיתוס כאילו היה ה'בית ישראל' מנהיג בהנהגה של תקיפות. להפך, זקן מלא רחמים היה, מתחשב ברגשותיו של כל יציר נוצר. הוא מאריך ומספר לנו בעדות אישית מכלי ראשון על אירועים ומקרים שבהם נכח וראה מכלי ראשון את הרחימאיות העילאית שבה נהג הרבי.

צוהר לעולם ישן. האמרי אמת זי"ע

למעלה חילק
ה'בית ישראל'
כוסות תה רותח
וזירז את הלוגמים
לסיים ולשוב
ללמוד. בינתיים
התבונן בפניהם
והפטיר לעבר כל
אחד משפטים
קצרים וחדים,
לעתים מייסרים,
שלימדו שהרבי
מרגיש כל נפש
וידוע מה עובר
עליה ולמה ניתן

להבת אש. כינוס ציבורי

ואז אירעה ההפתעה: ה'בית ישראל' סילק
במעופה את ההמחאה ושאל בקול גדול:

"וכי אתה באמת חושב שאני זקוק לכסף?!"
הרבי ניגש אל מגירה צדדית ושילף ממנה את
ההמחאה והיא בת עשרת אלפי הפונט, השליך
גם אותה ממנו והפטיר: "גם בזה לא נגעתי. האם
עדיין זוכר אתה פסוק חומש? 'תן לי הנפש והרכוש
קח לך?'"

הרהורי תשובה עזים עלו ושטפו את לבו של
העשיר כגלי ים, ולא זו משם עד שנעשה בעל
תשובה גמור, והוא וצאצאיו יראים ושלמים עד
היום הזה.

■

"היראה מהרבי ה'בית ישראל' רבה ועצומה
הייתה", חותם רבי דוד מגיד "אבל ההשפעה שלו
הייתה בשל האהבה הגדולה שהייתה בלבו לכל
יהודי באשר הוא. לכן הייתה לו השפעה כה חזקה
על כל יחיד. האהבה והקשר גרמו לכולם להיזהר
מן החטא. פחדו להפסיד את הקשר עם הרבי.
להפסיד את האהבה שהייתה עטופה ב'שארפקייט'
בחרפות, ביראה. כי כאמור אצל הרבי ה'בית
ישראל' דרו להם יחד ה'אהבה' וה'יראה' שהם
כוחות ניגודיים, ושלוש שמימי שרר ביניהם.
"וכך התבטא הרבי ה'פני מנחם' במשאו במלאה
ה'שלושים': 'הרבי היה להבת אש שורפת, אבל
אהבנו את האש הזו אהבה רבה'.
"ובאומרו זאת פרצו כולם בבכי - -"

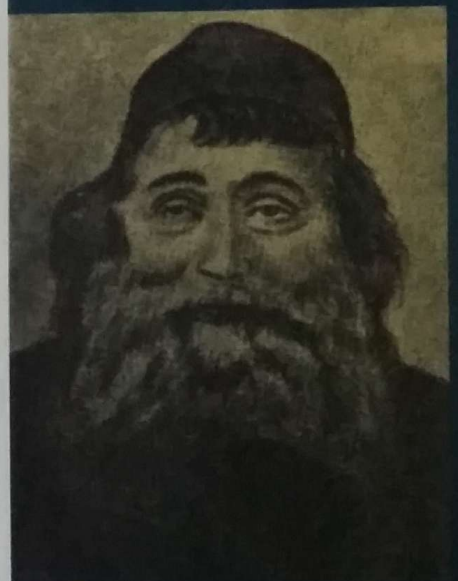
ללונדון עמד לו חברו בדרכו ודרש ממנו במפגיע
לא לעזוב את ארץ ישראל לפני שיקבל ברכת פרדה
מהרבי. שוב נכנס. עתה בתחושת טרופה של 'בא
בטענה'. אבל הרבי ה'בית ישראל' לא נראה נרגש
מולו. "דרושים לי עשרת אלפים פונט", פנה אל
הגביר, ואף שהעשיר רתח מזעם בתוכו לא ההין
לסרב. הוציא על אתר מכיסו פנקס המחאות, רשם
את מלוא הסכום, חתם ומסר.

יצא מן הקודש ומיהר לשדה התעופה. שב אל
חייו נטולי העול והמשיך בעסקיו. עד שביום
סגרירי אחד הסתבך עם הרשויות ונחשד בהעלמת
מסים בסכומים גבוהים. הוא עבר חקירות צולבות
ונוקבות, ונקבעו תאריכים לדיונים משפטיים
שאחריתם תהיה כנראה מרה. כל רכושו יוחרם,
חוץ מעונשי המאסר הממושכים שמרחפים מעל
ראשו. הפתרון היחיד היה אולי הכרזה על פשיטת
רגל, שגם היא תגרום לו נזקים בלתי הפיכים.

עתה נזקק לרבי... וגם מגיע לו כי הרי נתן
סכום כה גדול בבת אחת. הוא התקשר אל חברו
הטוב, והלה רץ מיד אל הרבי והזכיר את העניין
בפרוטרוט.

"שימשיך בעסקיו כרגיל", השיב ה'בית ישראל'
קצרות.

זה היה מענה מפתיע. בדיוק להפך ממה
שמתבקש על פי ההגיון. אבל האיש קיבלו ופעל
לפיו. באורח פלא הוסרו ממנו כל האיומים ובוטלו
כל החקירות. הוא היה מאושר, טס לארץ ושוב עמד
בתור. עתה בחפץ לב. נכנס אל הקודש פנימה וסיפר
שהכל בא על מקומו בשלום. הוציא את המחאה
מוכנה והגישה תוך שהוא 'מבשר' לרבי שעתה רשם
סכום הגדול פי ארבעה...

זכרו לא ימוש. הרבי זי"ע

